

สำนักหอสมุด 27 ต.พ. 2532

การเปรียบเทียบความรู้เรื่องโรค ความเชื่อค่านิยมสุขภาพ บริโภคนิสัย ระหว่าง
ผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่รับการรักษาลแล้วหาย กับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ

A COMPARATIVE STUDY OF KNOWLEDGE, HEALTH BELIEFS
AND FOOD HABITS BETWEEN CURATIVE AND REPEATED
OPISTHORCHIASIS PATIENTS

พรรณทิพา แก้วมัตย์
๒

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. ๒๕๓๑

อธินันทนาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย ม. มหิดล.

15521

Copyright by Mahidol University

ชื่อวิทยานิพนธ์	การเปรียบเทียบความรู้เรื่องโรค ความเชื่อด้านสุขภาพ บริโภคนิสัย ระหว่างผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่ได้รับการรักษาแล้วหายกับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ
ผู้วิจัย	นางสาวพรรณทิพา แก้วมาตย์
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร ผลเนื่องมา นายแพทย์สมพร พฤกษราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิมา กุสุมา ณ อยุธยา
วันที่สำเร็จการศึกษา	๑๑ มีนาคม ๒๕๓๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความรู้เรื่องโรค ความเชื่อด้านสุขภาพ บริโภคนิสัยของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่ได้รับการรักษาแล้วหาย กับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ พร้อมทั้งศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่ทำให้ความรู้เรื่องโรค ความเชื่อด้านสุขภาพและบริโภคนิสัยของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่ได้รับการรักษาแล้วหายกับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่ได้รับการรักษาด้วยยาพาราซิควอนเทล ๔๐ มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓-๖ เดือน และได้รับการตรวจรักษาที่หน่วยบำบัดโรคพยาธิใบไม้ตับจังหวัดสกลนคร และจังหวัดขอนแก่น จำนวน ๒๐๐ ราย โดยแบ่งออกเป็น ผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่ได้รับการรักษาแล้วหาย จำนวน ๑๐๐ ราย เป็นชาย ๖๐ ราย และหญิง ๔๐ ราย ผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่กลับเป็นซ้ำ จำนวน ๑๐๐ ราย เป็นชาย ๖๗ ราย และหญิง ๓๓ ราย เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว แบบสอบถามความรู้เรื่องโรค แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพ และแบบสัมภาษณ์บริโภคนิสัยของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การทดสอบที และวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความรู้เรื่องโรค ความเชื่อด้านสุขภาพ บริโภคนิสัยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม จำแนกตามความแตกต่างของ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะครอบครัว โดยใช้การทดสอบที ในแต่ละคู่ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า

ความรู้เรื่องโรค ความเชื่อด้านสุขภาพ ของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่รับการรักษาแล้วหายกับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนบริโภคนิสัยของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่รับการรักษาแล้วหายกับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ความรู้เรื่องโรคของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่รับการรักษาแล้วหาย กับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ ในกลุ่ม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะครอบครัว พบว่าผู้ป่วยทั้ง ๒ กลุ่ม มีความรู้เรื่องโรค แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่รับการรักษาแล้วหายกับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ ในกลุ่ม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะครอบครัว พบว่าผู้ป่วยทั้ง ๒ กลุ่ม มีความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมและในด้านต่างๆ ๖ ด้าน คือ แรงจูงใจ ด้านสุขภาพโดยทั่วไปและเฉพาะโรค การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อน การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค การรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษาและอุปสรรคในการปฏิบัติตนและปัจจัยร่วม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่พบว่าผู้ป่วยที่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป มีแรงจูงใจด้านสุขภาพทั่วไปและเฉพาะโรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

บริโภคนิสัยของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่รับการรักษาแล้วหายกับผู้ป่วยที่กลับเป็นซ้ำ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะครอบครัว พบว่า ผู้ป่วยทั้ง ๒ กลุ่ม มีบริโภคนิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

Statistical techniques were implemented on the process of data analysis by some selected appropriate statistics, they were mean values, standard deviation and specifically t-test for four hypotheses.

The results of the study show that there are no statistically significant differences of knowledge and health beliefs between the two groups at .05 level but the significance of food habits differences between them is appeared. When each group is classified by sex, age, educational level, economic status and family structure, the comparative study reveals that there are no statistically significant differences of knowledge and health beliefs. However, the difference of general health motivation is statistically significant at .05 level between the two groups at difference age. It should be noted here that, among over 40-years-old patients, there are statistically significant at .05 level differences of general health motivation.

The salient feature of this comparative study are the statistically significant difference of food habits, classified by sex, age, education level, economic status and family structure at .05 level as hypothesized.